

27 december 2009

Het Woord als Maker van de wereld

Lezen: Johannes 1:1-18

Tekst: Johannes 1:10b

Iemand in onze gemeente vertelde me van de kerstviering van één van onze Aalsmeerse christelijke basisscholen. Als deel van de kerstviering werden vragen aan de aanwezigen, dus ouders en grootouders, gesteld over het kerstverhaal die ze moesten beantwoorden. Basische vragen, zoals hoe de moeder van Jezus heette, wie de vader van Jezus was, waar Hij geboren werd, wat voor werk deed de vader van Jezus etc. werden gesteld aan de aanwezigen. De kennis was alom zo zwak dat men de meest eenvoudige vragen niet wist te beantwoorden. De directeur merkte dit ook op en sprak de ouders hierop aan. Je schrikt ervan als je denkt dat dit op een christelijke basisschool gebeurt – en dan nota bene de ouders. Het roept veel vragen bij mij op.

Vooraf deze vraag: zou Johannes hierop gedoeld hebben met vers 10: *Het Woord was in de wereld, de wereld is door hem ontstaan en toch kende de wereld hem niet?*

Kerst is weer omvangrijk en uitgebreid gevierd. Er is bijna niemand die kerst niet gevierd heeft. Cadeautjes en bomen vlogen de winkels uit in hun duizenden. Lichtjes. Overal goede kerstwensen.

Maar simpele eenvoudige vragen weet de doorsnee Nederlander niet te beantwoorden. In een TV show zag ik dat het hele gehoor niet wist welke drie cadeaus Jezus bij zijn geboorte ontving. Dan springt u er echt wel bovenuit, hoor. We weten niet half hoe weinig mensen over dit onderwerp weten. En, als men, de basale dingen hierover niet weet, hoeveel weten ze over de redenen voor zijn komst.

Het klinkt bijna als een verwijt van Johannes als Hij aangeeft dat de Maker van de kosmos – van al wat bestaat – tussen ons kwam wonen, maar dat ze Hem niet kenden. We kijken naar 1) wat dit betekent, 2) wat het ons belooft.

1. Wat betekent het – het Woord als Maken van de wereld

Alles wat Johannes hier schrijft houdt als de schakels van een ketting aan elkaar vast. Hij schrijft steeds over het *ontstaan van alles*. Maar steeds staat er in het oorspronkelijke taal *kosmos*. Bij dit woordje denk je aan op- of mooi maken van iemand – cosmetica. Denk ook de bloemen – *kosmos* – roze, witte en paarse bloemen. Kosmos is dus dat wat mooi is. Maar het geeft ook structuur en orde aan – dat er een geweldig structuur in alle bestaan is.

Bij dit woord duikt het woord *schepping* ook op. Daarbij denken we aan wat we kunnen zien en waarover Christenen geloven dat ze geschapen zijn. Darwin en evolutietheorie komen dan ook snel op de hoek kijken. Echter betekent het woord *schepping* meer dan alleen de tastbare. Je mag hier ook aan tijd denken en wat in de tijd gebeurt, zoals geschiedenis. We lezen in Gen 1 dat God oa de zon, maan en sterren gemaakt heeft – o.a. om tijd aan te geven.

Dit houdt in dat wanneer iets ontstaat, gemaakt, geordend wordt, het de tijd binnen komt en een geschiedenis krijgt, of het een big, een horloge of een baby is. Om dus de wereld binnen te komen (9) is om de geschiedenis van dit bestaan/leven binnen te komen.

Nu voegen hier nog iets aan toe. Wij westerlingen zijn geneigd om in hokjes en vakjes te denken en dingen te scheiden, of los te zien, terwijl ze vaak een eenheid zijn. Iemand zegt bijv. in God als de Schepper te geloven, maar niet in Hem als Verlosser. Dank denken we al snel dat hij al een eind onderweg is – ten

minste gelooft Hij.

Maar we zijn ook geneigd om natuur en genade los van elkaar te zien. Seks is bijv. niet een geloofsonderwerp, maar vergeving wel, zeggen we dan.

Maar zo is de Bijbel niet. Het volk kende God als Verlosser, **omdat** Hij de Schepper is. De schepping was deel van de verlossing. Het volk zag de schepping als het begin van zijn wording als volk. De schepping is het begin van de kerk – en niet Handelingen 2. Als Johannes in hoofdstuk 1 over het *Woord* schrijft heeft hij het over Jezus Christus die alles gemaakt heeft en toen deel werd van de tijd en de geschiedenis door bij zijn eigen schepping te komen wonen. In kindertaal is het zoals wanneer het een Legostadje bouwt en dan zelf een Legomannetje wordt en in dat stadje gaat wonen.

Jezus kwam in de scheppingsgeschiedenis en in de verlossingsgeschiedenis die Hijzelf persoonlijk gemaakt heeft.

Nu was het probleem: zijn eigen mensen kenden en herkenden Hem niet. *Kennen* betekent dat ze Hem niet hebben leren kennen, niet wilden kennen, maar Hem ook niet herkenden en begrepen. Is dit niet erg? De Schepper én Verlosser kwam in de wereld tussen de mensen wonen om hen te vertellen dat Hij een nieuwe wereld gaat maken. En dit werd afgewezen. Zijn volk erkent en herkent de Schepper en Verlosser niet. Toen niet, en vandaag dus ook niet. En laat niemand zeggen dat het wel meevalt, want het valt niet mee. Kerst is mooi, geweldig, maar de werkelijkheid is keihard en ontvucherend. Voor de meeste mensen geldt dat kerst een heidens feest is.

We hebben ons afgevraagd wat dit vers betekent. Nu vragen we ons af

2. Wat het van ons vraagt – wat wij hiermee moeten?

Wie door Hem ontstaan is, dus iedereen, heeft als roeping en taak Hem te kennen en erkennen.

Mensen vragen weleens hoe ze Hem dan moesten (her)kennen? Hij liep niet met een naambordje: *Ik ben Jezus, Zoon van God*.

Hij beeldde zich af in de wet, de priesters, profeten, de offers. Overal tekende Hij als 't ware een model van zichzelf. Nu kwam Hij in levenden lijve. Aan zijn woorden en daden kon men Hem dus herkennen.

Maar waar was de dankbaarheid? Hij voedde hen met manna, kwartels en water in de woestijn. Hij genas zieken, bevrijdde mensen. Bracht dictators tot een val. Hij zorgt voor zon, zee, lucht, zuurstof, liefde, geboorten. Alles is door Hem ontstaan en alles bestaat steeds door Hem.

Maar de wereld, mensen, keerden en keren Hem de rug toe. Ze kruisigden hun Schepper! Dit is de klacht in dit lied.

Als we de lijn naar vandaag doortrekken moeten we erkennen dat we nog meer dan Israël ontvangen hebben. Het OT en NT liggen achter ons en een rijke geschiedenis sindsdien. Eeuwen lang leven we in het licht van het evangelie. We kunnen lezen en deze waarheid zelf lezen.

We leven niet in een luchtleepte, maar in de eenheid van schepping en verlossing, natuur en genade.

Mensen denken dat je alleen maar hoeft te geloven dat je naar de hemel gaat. Mee ris niet nodig. Alleen maar geloven. Maar Gods betrokkenheid in het verleden in de geschiedenis en vandaag bij ons saae stof. Als je in je hart maar voelt en ervaart dat God van je houdt en dat jij je leven met Hem in orde gemaakt hebt.

Maar als we beseffen dat de geschiedenis door Hem gemaakt is en hij er deel van werd, dan gaat er een nieuwe wereld open. Het maakt dankbaar. Je leeft dan dankbaar. We zijn met onze levens en al, hygiëne, goede manieren, bedachtzaamheid, hard werken, seksuele intimiteit, financiën en al door Hem gemaakt en verlost. Als verlost trouw je, heb je verkering als een verlost en niet als erotisch beluste de Verlosser daarin herkent. Je werkt omdat werken bij de schepping hoort en je werkt als verlost. Je doet dingen wel of

niet als verlost schepping en niet of je ernaar voelt of niet. Kerst zegt dus ook: Jezus kwam in je leven als je Schepper en Verlosser en gaat door zijn Geest met je mee. Ken Hem in al je wegen!

3. De beloften hierin die ons troosten

Een van de redenen waarom veel mensen God niet meer (her)kennen is omdat ze afgehaakt zijn, omdat ze niet kunnen inzien dat een Schepper en Verlosser zijn verlost schepping zo kan laten verloederen. Het nieuws over de slechte dingen die zich dagelijks afspelen staan in de file om via de nieuwsnetwerken de wereld over te gaan. Velen lezen geen krant meer, omdat het mismoedig maakt. We zijn dan wel snel geneigd om God in de schilderachtige mooie natuurgebieden te herkennen, maar haken af als we de ellende op de wereld zien.

Als Johannes zegt dat Jezus onder ons is komen wonen om het naar een nieuwe wereld te leiden, betekent het dat Hij niet de afwezige onpersoonlijke God is die voor je ziel, maar niet voor de natuur zorgt. Nee, Hij leidt de geschiedenis door de tijd waarvan Hij deel geworden is. Alles heeft zijn programma, systeem in Hem.

Hierin ligt een enorme troost! In Christus wordt alles nieuw. Hij gaf ons het begin van de nieuwe wereld. Daarom zijn christenen mensen van hoop – ondanks wat er gebeurt! Er is zekerheid!

Daarom zullen we Hem moeten toelaten om deel te zijn van de wetenschap, economie, politiek, technologie, onze relaties, huwelijken, intimiteit, opvoeding, scholing!

Genade omvat je hele leven! Wij zijn geroepen om een humanistische godloze maatschappij anders te zijn. En zeker niet zondag van de werkweek scheiden. Niet zaterdagavond je klem zuipen en zondag in de kerk zitten. Geen seks voor het huwelijk te hebben tegen Gods woord in, omdat dit de structuur van zijn schepping omver gooit. We maken keuzes en leven ernaar. Kerst leert ons Christocentrisch te leven – Christus het middelpunt van mij leven, woorden, daden, besluiten. En Hem niet in hokjes en vakjes zetten, want dat frustrereert je alleen maar. Het leven is één met het Woord, Jezus, dat jouw leven binnenkwam. Je bent door Hem ontstaan! Ken, herken Hem! Vergeet Hem niet als Hij vandaag, morgen, overmorgen aan de deur van jouw leven klopt – in de kerkdienst, thuis, morgen op kantoor, sportveld, keuken, in bed.

Echt kerst is wanneer je het Jezus Christus die in de wereld gekomen is, en door wie de wereld (en jij) ontstaan is kent en herkent. En de klapper komt hierbij: *Jezus kennen* is hetzelfde als de uitdrukking die de Joden gebruiken voor geslachtelijke gemeenschap van een man en een vrouw. ***Zonder een intieme levende band met Christus was je kerst echt helemaal mis!***

Amen